

nieuwsbrief

Jaargang 19 | nummer 3 | Juni 2014

in deze nieuwsbrief:

- *Waarom Brazilië geen WK Voetbal wil*
- *De keerzijde van Marokkaanse microkredieten*
- *Pakistaanse transgenders: geliefd en gehaat*

Slave en zijn vrienden hadden een keuze: weggaan van de Krim of blijven. Ze kozen ervoor om te blijven. Maar dat niet alleen. Ze besloten ook om een sociaal centrum te beginnen. Ze huurden een gebouw en organiseren activiteiten. Een workshop fietsen repareren, samen de buurt opruimen of een filmavond. Een vooralsnog bescheiden initiatief om de bewoners van de Krim afleiding te bieden en dichter bij elkaar te brengen.

Slave en de zijnen worden regelmatig bedreigd door pro-Russische activisten. Als kleine groep zijn ze kwetsbaar, maar toch zetten ze door. Om in een verscheurd gebied, te midden van alle spanningen en geweld, een dergelijk initiatief te nemen, getuigt van moed. Veel moed.

Dit geldt voor een groot deel van de projecten die XminY steunt. Tegen de stroom in zwemmen is niet alleen moedig, maar ook uitputtend. Het is vaak onzeker of je de overkant zult halen.

Daarom heb ik diep respect voor Slave en al die andere mensen over de hele wereld die, soms met gevaar voor eigen leven, zich blijven inzetten voor hun idealen. En ik kan alleen maar hopen dat ik, mocht ik onverhoopt ooit in een vergelijkbare situatie als Slave terechtkomen, de moed heb om hetzelfde te doen.

Ruby van Leijenhorst, Ruby@xminy.nl

Waarom Brazilië geen WK Voetbal wil

Het kan niemand ontgaan zijn. Een groot deel van de Brazilianen had hun land liever niet gezien als gastland van het WK Voetbal. Zij willen dat er geld gestoken wordt in onderwijs, gezondheidszorg en huisvesting. In plaats daarvan worden er peperdure stadions gebouwd en verdwijnt het geld in de zakken van corrupte ambtenaren en zakenlieden.

Duurste WK ooit

Verreweg de belangrijkste reden voor de Brazilianen om niet warm te lopen voor het WK, zijn de hoge kosten die de organisatie met

zich meebrengt. De aanleg van stadions en infrastructuur kosten alleen al zo'n 20 miljard euro, wat dit WK tot het duurste ooit maakt. De kosten worden geheel betaald uit publieke middelen. De opbrengst van de kaartverkoop, de horeca-arrangementen en de verkoop van de mediarechten komen echter ten goede van de FIFA. Dit heeft de Wereldvoetbalbond tot nu toe al meer dan 1 biljoen euro opgeleverd.

Net zo duur als Nederland

Het leven in Brazilië is er de laatste jaren niet goedkoper op

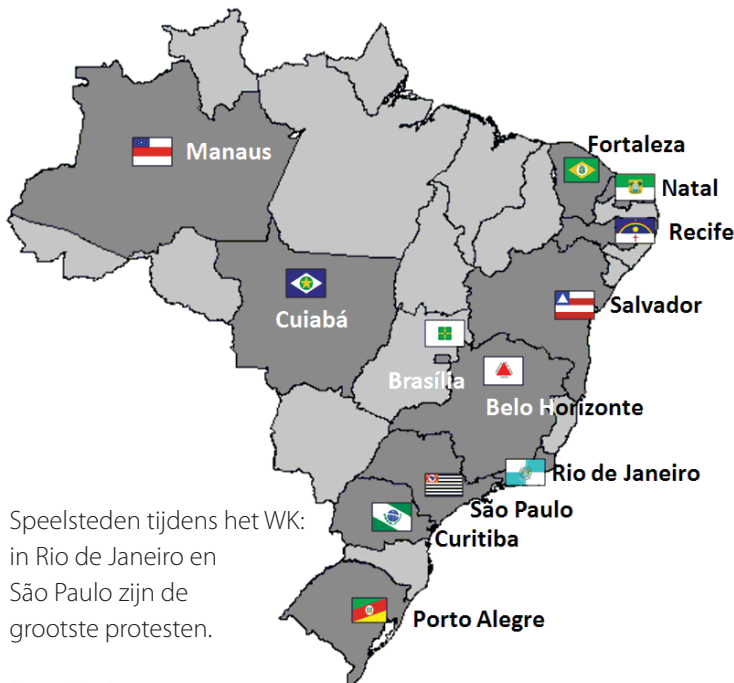
geworden. Weliswaar is de bevolking gemiddeld meer gaan verdienen, maar de prijs van bonen, rijst en tomaten is net zo hoog als in Nederland. Met een minimuminkomen van omgerekend 260 euro per maand blijft er niet veel over.

Wie voor zijn werk afhankelijk is van het openbaar vervoer, ziet de rest van zijn salaris op gaan aan buskaartjes. De verontwaardiging was dan ook groot toen de regering in 2013 besloot dat de prijs voor een buskaartje verhoogd moest worden. In Rio de Janeiro en São Paulo gingen duizenden mensen de straat op. De actie had succes, de prijsverhoging werd uitgesteld.

Huisuitzettingen en kinderprostitutie

De grote inkomensverschillen zorgen voor woede bij veel Brazilianen. Wie geld heeft, kan zijn kind naar een privéschool sturen en gaat naar een particulier ziekenhuis. Wie geen geld heeft, is aangewezen op de overvolle openbare scholen en ziekenhuizen.

Dit is nog maar het topje van de ijsberg. Hele woonwijken worden met de grond gelijk gemaakt omdat ze te dicht in de buurt

van het stadion liggen. De bewoners moeten maar zien waar ze blijven. In elk WK-land stijgt de kinderprostitutie dramatisch tijdens de speelweken. Brazilië vormt hier waarschijnlijk geen uitzondering op.

Dan is er nog de corruptie: ambtenaren en zakenlieden die hun zakken vullen met aanbestedingen in de stadionbouw. In diezelfde bouw zijn al acht bouwvakkers verongelukt omdat de werkomstandigheden buitengewoon gevaarlijk zijn.

Terroristen

En dus zijn er steeds meer mensen van allerlei pluimage die zich bij de demonstraties aansluiten. Er worden ludieke acties gevoerd en de meeste protesten zijn vreedzaam bedoeld. Maar de politie slaat de demonstranten keihard uiteen. Er heerst een samenscholingsverbod en de demonstrerende dokters, leraren, bouwvakkers en studenten worden door de politieke leiders en veel media afgeschilderd als terroristen.

Olympische Spelen

Het WK valt niet meer te stoppen, maar de Brazilianen roepen voetballiefhebbers op niet naar Brazilië te komen en zo hun solidariteit te uiten. Of de voetbalfans daar gehoor aan zullen geven valt te betwijfelen, maar de massale protesten hebben er in ieder geval toe geleid dat de regering flink onder druk staat en de hele wereld de ogen gericht heeft op Brazilië.

Overigens is het WK niet het enige kostbare evenement in het land. In 2016 worden de Olympische Spelen ook in Brazilië gehouden. Het is de vraag of de regering de keiharde bezuinigingen op sociale voorzieningen zal doorzetten en weigert de corruptie aan te pakken. Of dat zij onder de druk van het volk bezwijkt.

XminY steunt acties voor betere gezondheidszorg en onderwijs, demonstraties tegen prijsverhogingen in het openbaar vervoer en een onafhankelijk mediacollectief met in totaal € 4600,-

XminY steunde onlangs ook

€ 2000,-

Landrechten
inheemse bevolking

Bangladesh

€ 625,-

Campagne tegen
gasboringen Grote Oceaan

Verenigde Staten

€ 1500,-

Nationale boerenstaking

Colombia

€ 200,-

Acties tegen
wapenproducent

Engeland

Marokko

Web van macht, fraude en intriges

De keerzijde van Marokkaanse microkredieten

In Marokko zijn microkredieten booming business: 800.000 mensen maken er gebruik van voor een bedrag van meer dan 330 miljoen euro. Helaas wordt de methode door sommige microkredietverstrekkers gebruikt om snel geld te verdienen, waarbij ze de regels voor kredietverstrekking aan hun laars lappen. En daar gaat het mis.

Torenhoge rentes

In de Marokkaanse stad Ouarzazate leenden 4500 vrouwen geld van een organisatie die microkredieten verstrekt. Volledig te goeder trouw tekenden de vrouwen de papieren. Er waren geen voorwaarden aan gebonden en over het opstarten van een eigen bedrijfje werd door de verstrekker niet gerept. Alles leek koek en ei, totdat bleek dat de organisatie torenhoge rentes rekende en het geleende geld eerder terugeiste. De vrouwen die niet konden betalen werden bedreigd en lastig gevallen. De vrouwen deden hun beklag, dit hadden ze immers niet afgesproken. Maar de organisatie verwees naar de kleine lettertjes van het contract, handig gebruik makend van het feit dat een groot deel van hun cliënten niet kan lezen

Microkrediet in Marokko

In 2008 was er al een microkrediet-crisis in Marokko. Toen bleek dat 10 procent van de cliënten hun lening niet zou kunnen terugbetalen. De centrale bank schatte dat 40 procent kredieten had van meerdere verstrekkers. De Wereldbank is groot voorstander van de uitbreiding van microkredieten in Marokko. Maar de bank erkent dat er, ondanks verschillende maatregelen, nog geen efficiënte bescherming van cliënten is. De grootste kredietverstrekkers, Al Amana en FBPMC, behaalden eind 2013 winsten van respectievelijk 45 en 28 procent.

Bron: governancexborders.com

Microkrediet voor levensonderhoud

Verblind door de hoge winstmarges [zie kader] nemen de kredietverstrekkers het niet zo nauw met de regeltjes. Hierdoor krijgen veel mensen een microkrediet om simpelweg in hun levensonderhoud te voorzien.

Opgepakte organisatoren in cassatie

De twee woordvoerders van de organisatie van slachtoffers van microkrediet, Amina Morad en Benacer Smâini, werden in eerste instantie vrijgesproken van laster. Maar een nieuwe kredietverstrekker verscheen op het toneel en ging in beroep, waardoor Amina en Benacer in februari veroordeeld werden tot een jaar gevangenisstraf en een boete van 3500 euro. De redenen voor veroordeling zijn op z'n minst schimmig te noemen. Amina en Benacer gingen in cassatie en wachten nog op de uitspraak.

En dat is vragen om problemen, want de hoge rentepercentages die de verstrekkers rekenen, kunnen nooit worden terugbetaald. Microkredieten dienen in principe een integer doel, maar door malafide kredietverstrekkers is het in Marokko tot een web van macht, fraude en intriges geworden. De boze vrouwen uit Ouarzazate verenigden zich in een organisatie en dienden een klacht in tegen de directeurs van de organisatie. Maar in plaats daarvan werden de woordvoerders van de organisatie opgepakt en veroordeeld voor het in diskrediet brengen van de microkredietverstrekkers [zie kader].

Dé oplossing tegen armoede

De organisatie ATTAC besloot de gedupeerde vrouwen te helpen en startte een solidariteitskaravaan die de slachtoffers opzoekt. De karavaan heeft als doel deze grote groep mensen zichtbaar te maken, zowel lokaal, als nationaal en internationaal. Microkrediet wordt vooral in het westen als dé oplossing tegen armoede gezien en van nadelen en misstanden wil men liever niet horen. ATTAC wil de gevolgen van de wildgroei aan microkredietverstrekkers uit de taboesfeer halen, zodat er zo snel mogelijk naar een oplossing gezocht kan worden. De karavaan trekt op het moment door de regio. In elk dorp worden de slachtoffers opgezocht, zodat zij weten dat ze niet alleen staan en dat er een organisatie is die zich hun situatie écht aantrekt.

XminY steunt ATTAC met € 1500,-

'Mensen roepen dat wij geen mensen zijn' **Pakistaanse transgenders: geliefd en gehaat**

De Pakistaanse regio Swat, zo'n 160 kilometer ten noordwesten van de hoofdstad Islamabad, kent een lange traditie van 'hijras'. Deze transgenders, zoals het meestal wordt vertaald, voelen zich man noch vrouw. Helaas kunnen ze op weinig begrip rekenen in de Pakistaanse samenleving.

Wil van Allah

'Wij waren er altijd al', verklaart Nadia, een hijra uit Swat. 'We worden gezien als directe culturele nakomelingen van de eunuchen – geslachtsloze of gecastreerde mannen – die verbonden waren aan het hof in de vijftiende en zestiende eeuw.' Vanwege hun eeuwenlange aanwezigheid in de Pakistaanse cultuur worden de hijras min of meer geaccepteerd. Desondanks hebben ze het moeilijk: ze worden bespot, mishandeld en misbruikt. Tegelijkertijd worden ze gevreesd, men denkt dat hun 'afwijking' een vloek is die ze ook over anderen kunnen afroepen. 'Mensen roepen dat wij geen mensen zijn', verzucht Nadia.

Prostituee

Farrah is geboren als Achmed en al twintig jaar hijra: 'We zijn mannen noch vrouwen. We hebben een vrouwenziel in een mannenlichaam. Om aan geld te komen verzamelt Farrah met de andere hijras 'geschenken' op de bazaar. 'Al klappend lopen we over de bazaar, zodat we de

aandacht trekken. We maken obscene gebaren en grove opmerkingen voor de winkels waar klanten rondhangen. Zo dwingen we geld af van de winkelier. We zijn beledigend en drijven de spot, maar niet per se omdat we dat willen. Dit is wat de traditie van ons verlangt. Het is ons werk.' In de avond gaan de hijras de huwelijken af om bruidegommen te zegenen. 'Maar door de economische crisis is een groot deel van de samenleving opgehouden met het inhuren van hijras voor huwelijken. Hierdoor hebben we geen andere keus dan 's nachts als prostituee te werken.'

Geliefd, gehaat, maar vooral gemeden

De houding van de meeste Pakistanen tegenover hijras is tegenstrijdig: sommigen accepteren hen, sommigen haten hen en velen zijn bang voor ze. Een enkeling vindt ze leuk, maar niemand nodigt ze thuis uit. Ze worden beschouwd als vies, en alleen hun geliefden eten met hen aan dezelfde tafel. 'Nee, de meeste mensen staan ons niet toe bij ze aan tafel te zitten, maar er zijn er ook die medelijden met ons hebben en ons uit liefdadigheid geld of eten toestoppen', aldus Nadia.

Erfaan is een van de initiatiefnemers van The Awakening, de eerste groep die de hijras een stem geeft. 'Ik ben trots dat de organisatie voor een groot deel uit hijras bestaat. Samen staan we op tegen de onrechtvaardigheid die zij dagelijks moeten doorstaan.'

Alleen nog maar vooruit

Veel hijras hebben ambities om een eigen bedrijfje te beginnen, in plaats van te dansen op huwelijken en belachelijk te worden gemaakt. De belangrijkste hindernis is echter de maatschappelijke druk en het gedrag van de gemeenschap. Ze worden niet als volwaardige burgers beschouwd en genieten daarom niet dezelfde rechten.

Erfaan: 'Vergeet niet dat de Pakistaanse samenleving een sterk patriarchaal karakter heeft. De man wordt beschouwd als de steunpilaar van de samenleving. Vrouwen maken geen enkele kans en hijras zo mogelijk nog minder.' Daarom werkt The Awakening ook samen met de eerste vrouwelijke Jirga van Pakistan, een raad van ouderen. Zij zetten zich in voor de Pakistaanse vrouwen. En nu dus ook voor de hijras. Erfaan: 'Het heeft eeuwen geduurd om zo ver te komen. Nu kan het alleen nog maar vooruit!'

XminY steunt The Awakening met € 750,-

Burkina Faso

€ 2795,-

Hoop op Afrikaanse Lente

In Burkina Faso gaat de bevolking binnenkort de straat op om een grondwetswijziging tegen te houden. In januari van dit jaar lieten meer dan 120.000 mensen van zich horen tijdens een demonstratie tegen de wijziging. De verwachting is dat dit aantal bij het komende protest verdubbeld wordt..

Staatsgreep

In artikel 37 van de grondwet wordt het presidentschap beperkt tot twee mandaten van vijf jaar. Voor de huidige president Blaise Compoaré, in 1987 door een staatsgreep aan de macht gekomen, betekent dit dat hij zich in 2015 niet meer kandidaat kan stellen. Nu wil Compoaré een referendum over de wijziging van dit artikel, zodat hij toch weer mee kan doen aan de verkiezingen. Maar de Burkinezen hebben een hele andere toekomst voor ogen.

Grote schoonmaak

Le Balai Citoyen, oftewel de Burgerbezem, werd in juli 2013 opgericht door twee muzikanten. Hun logo is een opgeheven vuist met een bezem, als symbool voor de grote schoonmaak die Burkina Faso nodig heeft na het 27-jarige semi-autoritaire regime. Een volksbeweging die zich organiseert voor een echte democratie, goed bestuur en een betere samenleving in Burkina Faso.

Afrikaanse Lente

De groep heeft een enorm bereik van 3500 actieve vrijwilligers, verspreid over het hele land. Door de landelijke bekendheid van de muzikanten is de verwachting dat nog veel meer mensen zich bij de beweging zullen aansluiten. Le Balai Citoyen hoopt, in navolging van de Arabische Lente, op een ommekeer in de Afrikaanse wereld, te beginnen in Burkina Faso.

Nederland

€ 2500,-

Op de been voor vluchtelingenrechten

Op zondag 18 mei staken zo'n honderd vluchtelingen en sympathisanten de grens over tussen het Duitse Kehl en het Franse Straatsburg. De grensovergang was het startsein van een langere mars voor vrijheid, die zal eindigen in het parlementaire centrum van Brussel.

Freedom Not Frontex

Onder de naam Freedom Not Frontex hebben vluchtelingen en actiegroepen de handen ineen geslagen om de mars te organiseren. De naam verwijst naar de organisatie die de buitengrenzen van de Europese Unie bewaakt. De vluchtelingen willen zich vrij kunnen bewegen en vestigen binnen alle landen van Europa. Vrij verkeer van geld en goederen is al lang mogelijk, maar vluchtelingen zijn gebonden aan de landsgrenzen of worden zelfs opgesloten in detentiecentra.

400 kilometer lopen

De groep gaat vanaf Straatsburg dwars door Frankrijk en Luxemburg richting België. Een tocht van meer dan 400 kilometer die de vluchtelingen te voet gaan afleggen. Elke dag lopen ze stukken tussen de 10 en 22 kilometer. Ze slapen in kampen die dagelijks opnieuw opgebouwd worden of bij sympathiserende organisaties. Onderweg wordt actie gevoerd bij Europese instituten, uitzet- en detentiecentra.

Europees migratiebeleid

De mars komt op 21 juni in Brussel aan, waar op dat moment de 'European Council Migration Summit' plaatsvindt. De Europese Raad bespreekt dan de richtlijnen voor vrijheid en veiligheid voor vluchtelingen en neemt ook besluiten over het Europees migratiebeleid. Om de internationale vluchtelingenstrijd kracht bij te zetten, zullen ook vanuit Nederland vluchtelingen en sympathisanten meedoen aan de mars.

Oekraïne

€ 500,-

Sociaal centrum op de Krim

Er bloeit hoop op de Krim. Te midden van alle onrust en gewelddadigheden is een groep jonge mensen sinds april een sociaal centrum begonnen in Sebastopol. Een enorme opgave, maar de dappere jongeren zijn vastbesloten om er wat moois van te maken.

Vertrekken of iets nieuws beginnen

'We hadden twee opties: vertrekken van de Krim, of hier iets nieuws beginnen, hoe moeilijk het ook wordt. We kozen voor het laatste', vertelt Slave, een van de oprichters van het centrum. Eerder organiseerden de jongeren activiteiten in een gekraakt pand in de stad, maar in de huidige situatie is kraken geen optie.

Daarom huurde de groep voor 320 euro een pand, waar ze discussie- en filmavonden willen organiseren. 'We dragen bij aan onze omgeving door de buurt op te ruimen en workshops te geven over ecologie. Maar we willen ook een workshop fietsen repareren geven en dansavonden houden.'

Bescheiden

'We organiseren evenementen vanuit de Do It Yourself-gedachte, maar we moeten natuurlijk voorzichtig zijn met wat we zeggen en doen in deze gespannen situatie. We worden regelmatig bedreigd door pro-Russische activisten, dus we kunnen ons niet veel veroorloven. Ons voornaamste doel op het moment is om de gemeenschap bij onze activiteiten te betrekken. We hopen dat het in de toekomst mogelijk wordt om een uitgesproken mening te hebben. Tot die tijd stellen we ons bescheiden op.'